

Levenscyclus van de groene perzikluis

De groene perzikluis (*Myzus persicae* subsp. *persicae*) is een belangrijk plaaginsect in meerdere open teelten waaronder de teelt van bladgewassen. De bladluis is mogelijk afkomstig uit Azië, waar ook zijn winterwaardplant (perzik) vandaan komt, maar tegenwoordig is het een zeer belangrijke plaag over de hele wereld.

Verzameld door: Ulko Stoll

De groene perzikluis (*Myzus persicae* subsp. *persicae*) is een uitzonderlijk polyfage (meerdere waardplanten) bladluis met zomerwaardplanten in meer dan veertig plantenfamilies. Bladluizen die van waardplant veranderen, planten zich in de zomer ongeslachtelijk voort op de zomerwaardplanten en gaan in de herfst migreren naar de winterwaardplanten waar ze bevrucht worden door de mannetjes (die ook op die planten aanwezig zijn op dat moment) om dan wintereieren af te leggen.

Levendbarend

Een verschijnsel van veel bladluizen zo ook voor de groene perzikluis is dat enkel in de winter eitjes worden gelegd. In het seizoen (maart-september) planten ze zich levendbarend voort. De jonge luizen worden als complete luis geboren en beginnen zich onmiddellijk te voeden met plantensappen. Vrouwelijke bladluizen baren vrouwelijke nakomelingen die zonder bevrucht te worden weer nieuwe bladluizen kunnen baren. Doordat het grootste deel van het jaar de voortplanting ongeslachtelijk gebeurt, kunnen ze zich razendsnel ontwikkelen in het seizoen. Onder goede omstandigheden van temperatuur en voedsel kan de ontwikkeling van jonge luizen in enkele dagen voltooid zijn.

Levenscyclus en uiterlijk van de groene perzikluis
Bladluizen hebben een ingewikkelde levenscyclus, met zowel gevleugelde als ongevleugelde adulten. De bladluizen vertonen ook een grote verscheidenheid in kleur. Bij ongeslachtelijke voortplanting worden de bladluizen geboren als jonge nimfen. Ze beginnen zich meteen te voeden met plantensap en groeien snel. Bij geslachtelijke voortplanting leggen de bladluizen eieren die overwinteren. In kassen planten ze zich ook ongeslachtelijk voort, waarbij onbevuchte levendbarende vrouwtjes steeds nieuwe generaties met vrouwtjes voortbrengen. Bladluizen vervellen vier keer voordat ze het volwassen stadium bereiken. Elke keer blijft er een witte vervellingshuid achter die hun aanwezigheid in het gewas verradert.

Ongevleugelde groene perzikluizen (*Myzus persicae* subsp. *persicae*) kunnen helder groen, lichtgroen, licht geelgroen, grijsgroen, roze of rood van kleur zijn. Ze zijn mat, nooit glimmend. Gevleugelde exemplaren hebben een bruinzwarte kop en borststuk en een geelgroen tot groen of zelfs roodachtig achterlijf. Ze hebben een donkerbruine vlek midden op hun achterlijf en er lopen enkele zwarte dwarsbanden over hun lichaam. Nimfen die zich ontwikkelen tot gevleugelde adulten zijn vaak roze of rood van kleur.

Schadebeelden

Van alle bladluizen is de groene perzikluis (*Myzus persicae* subsp. *persicae*) de belangrijkste vector van virusziekten onder de bladluizen. Deze bladluis kan minstens 100 verschillende virussen overbrengen en is daardoor terecht zeer gevreesd bij veel telers. De nimfen en adulten onttrekken voedingsstoffen aan de plant en verstoren de groeihormonenbalans. Hierdoor wordt de groei geremd en ontstaan er afwijkende bladeren of, wanneer de aantasting vroeg in het seizoen optreedt, kunnen jonge plantjes zelfs dood gaan. Door de groeiemming en het afvallen van aangetaste bladeren vermindert de opbrengst. Plantensap is rijk aan suiker, maar arm aan eiwitten. Hierdoor moeten bladluizen veel sap opnemen om voldoende eiwitten binnen te krijgen. De overtollige suiker wordt door de bladluizen in de vorm van honingdauw weer uitgescheiden, waardoor het gewas en de vruchten kleverig worden. Op de suikers kunnen zwarte roetdauwschimmels (*Cladosporium* spp.) groeien die de vruchten of siergewassen vervuilen, waardoor deze onverkoopt worden. Tevens neemt de fotosynthese van de bladeren af, waardoor de productie daalt.

Het speeksel van de bladluis kan een heftige 'allergische' reactie in de plant teweegbrengen, bijvoorbeeld in de vorm van vergroeiingen.